

dret al propi cos

PUBLICACIÓ DE LA CAMpanyA PEL DRET A L'AVORTAMENT LLIURE I GRATUÏT - BARCELONA, SETEMBRE 2008 - 10.000 EXEMPLARS GRATUÏTS

ANNATÓ

**Avortament
lliure i gratuït ja!**

SUMARI

pàg. 2 - **Campanya** + Agenda + Què es pot fer?

pàg. 3 - El dret a l'avortament: **30 anys de lluita**

pàg. 4 i 5 - Reportatge **fotogràfic**: avortament

pàg. 6 i 7 - **Opinió**: Maria Olivella, Gemma Lienas...

pàg. 8 - Qui és qui en els **grups antiavortament**

CAMPANYA PEL DRET AL PROPI COS

Pel dret a decidir: maternitat lliure i desitjada

ARXIU

Manifestació per l'avortament lliure durant el Fòrum Social Català, el gener de 2008 a Barcelona

↳ Lèlia Becana

El desembre de 2007 s'endegava la Campanya pel Dret a l'Avortament Lliure i Gratuït - Dret al Propi Cos arran de les detencions, i posteriorment empresonament, en alguns centres mèdics on es practicaven avortaments. Van arribar els primers fulls de firmes de solidaritat i de seguida vam posar en marxa la recollida d'autoinculpacions, que va ser del tot exitosa, tot i les citacions judicials.

Ara iniciem una nova etapa en la vindicació per fer valer l'autoritat sobre el cos femení que només nosaltres, les dones, tenim; aquesta és una campanya a nivell estatal -juntament amb la Coordinadora Estatal d'Organitzacions Feministes- que té com a punt de mira el 8 de març de 2009, data en la que es lliuraran milers de firmes al Parlament reclamant la despenalització total de l'avortament.

El lema inicial "Jo també he avortat" es transforma ara en "La Mercè també ha avortat" per sortir al carrer durant aquest mes de setembre i fer visible la nostra, la

teva, lluita per un dret que ens afecta totes per igual: les interrupcions voluntàries de l'embaràs es produeixen en totes les societats i en tots els sectors socials. Quan les dones no podem sostenir una maternitat, avortem.

Les dones volem una maternitat desitjada i no imposada, perquè defensem la vida i l'Estat ha de garantir les condicions per a que puguem prendre aquestes decisions.

Les interrupcions voluntàries de l'embaràs es produeixen en totes les societats i en tots els sectors socials

L'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa va aprovar el 16 d'abril d'enguany la Resolució 1607 que reconeix el dret de les dones a l'avortament i fa una crida als 47 estats membres a despenalitzar l'avortament i

que aquest esdevingui una pràctica legal, segura i accessible per a les dones.

Què exigim al Govern?

1. *Que despenalitzï l'avortament.* La interrupció voluntària d'un embaràs correspon al dret de les dones a decidir sobre la maternitat i, com a dret que és, no pot estar regulat al Codi Penal.
2. *Que normalitzï l'avortament com a prestació a la xarxa sanitària pública.* Això significa que, de forma urgent, adoptï les mesures que garanteixin que en tots els hospitals públics, a totes les comunitats autònomes, les demandes de les dones siguin ateses. Per a això, caldrà regular de forma clara l'objecció de consciència i iniciar la normalització de la formació de professionals sobre la pràctica de la interrupció voluntària de l'embaràs.
3. *Que adoptï mesures per garantir l'exercici dels drets sexuals i reproductius de les dones,* com són la informació sexual i afectiva a tots els nivells d'ensenyament i mètodes anticonceptius gratuïts i accessibles per tothom.

PER CONTACTAR AMB NOSALTRES:

Telèfon: 934 127 161 | correu electrònic: dretalpropicos@gmail.com
c/ Casp, 38, principal | 08010 Barcelona
[de dilluns a dijous de 10 a 2 i de 4 a 8]

LA CAMPANYA A LA XARXA:

<http://www.caladona.org/avortamentlliureigratuït.html>
<http://ca-es.facebook.com/>
<http://www.flickr.com/photos/dretalpropicos>

La Mercè també ha avortat!

ACCIONS ALS CARRERS DE BARCELONA
DEL 19 AL 28 DE SETEMBRE

19 DE SETEMBRE

19 h Plaça de S. Jaume
Pregó de la Mercè:
fem sentir la nostra veu!

20 AL 24 DE SETEMBRE d'11 a 20 h Plaça Catalunya

13a Mostra d'Associacions
Pots passar pels estands dels grups de la campanya i firmar el manifest.

21 DE SETEMBRE

9,30 h Avinguda Rius i Taulet
30a Cursa Solidària de la Mercè
(cal apuntar-s'hi abans)
Si vas a córrer, demana'ns el dorsal de la campanya!

27 DE SETEMBRE

11 h Espai Obert*
Jornada per a dones, autoformació sobre patriarcat i avortament + biologia vs bioètica + reflexions i concrecions jurídiques

*cal inscriure'ns pel dinar:
dretalpropicos@gmail.com | 934 127 161

28 DE SETEMBRE

12 h Avinguda de la Catedral
Dia Internacional per a la Despenalització de l'Avortament
Amb la participació de Rebecca Gomperts, del grup Women on Waves.
També hi haurà música, dansa i cercavila de cultura popular.

I tu, què pots fer per la campanya?

MANUAL BÀSIC DE BONS USOS PER A USUÀRIES I ACOMPANYANTS DEL DRET A DECIDIR

1. Firma el manifest.
2. Participa de les mobilitzacions.
3. Organitza xerrades divulgatives a la feina o a l'escola: la informació no fa mal!
4. Organitza un grup de suport al teu barri, poble, universitat, ateneu i fes accions al carrer.
5. Presenta una moció per a la despenalització de l'avortament al teu ajuntament.
6. Visita, difon i actualitza't a les webs dels grups de la campanya.

Publicació editada en col·laboració amb el setmanari Directa:

Setmanari de comunicació
DIRECTA
Juan Ramón Jiménez 22
08902, Hospitalet de Llobregat
935 270 982 - 661 493 117
www.setmanaridirecta.info
directa@setmanaridirecta.info

CAMPANYA PEL DRET AL PROPI COS

Trenta anys amb el mateix lema: 'Avortament lliure i gratuït'

Guillem Sánchez i Barrull

DIEGO IBARRA

El novembre de 2007 la maquinària policial, judicial i, sobretot, mediàtica es va posar en marxa amb la seva habitual brutalitat per a denunciar que a Barcelona es practicaven avortaments il·legals. L'entrada de la Unitat de Policia Judicial de la Guàrdia Civil a les clíniques del grup CB Medical va anar acompanyada d'una riuada de falses informacions, mentides, tergiversacions i, fins i tot, amenaces; des dels titulars "Destapen una trama d'avortaments il·legals a Barcelona" fins a les famoses màquines trituradores de fetus que mai han aparegut, la capital catalana va patir una de les campanyes contra el dret a decidir de les dones més virulentes dels darrers anys. Tampoc són delictes les interrupcions voluntàries d'embarassos de menors o les posteriors a 22 setmanes tal i com es va repetir insistentment i sense cap tipus de rèplica durant aquells dies. Tècniques de la televisió escombraria al servei de la propaganda integrista catòlica.

Les citacions a declarar no han pogut aturar una mobilització que ha anat creixent i consolidant-se

Quasi un any després la majoria d'acusacions s'han desinflat, però ningú responsable del linxament mediàtic s'ha disculpat. Tampoc la Guàrdia Civil ha explicat per què va decidir actuar d'una forma tan contundent en lloc de fer una investigació més discreta tenint en compte els dubtes sobre l'existència d'algun delictes i amb quins criteris va decidir ampliar les imputacions i difondre la identitat de les dones que havien avortat.

El dret al propi cos, una lluita històrica

Encara que a polítics i comentaristes els agrada repetir que mai les dones havien tingut tants drets i mai hi havia hagut tanta igualtat entre gèneres com ara, això no sempre és cert del tot. Les dones catalanes gaudien, el 1936, d'un domini sobre el propi cos més gran del que tenen avui, gràcies a una de les lleis sobre avortament més avançades del moment i que encara avui no ha estat igualada.

La recuperació d'aquest i altres àmbits d'autonomia van mar-

Tancada per l'avortament lliure a l'església del Pi de Barcelona

Sensacionalisme i extrema dreta
No és d'estranyar que tot plegat s'hagi ensoirat tan ràpidament. Al cap i a la fi, l'origen de les denúncies no era cap altre que un programa sensacionalista d'una televisió danesa i l'organització ultracatólica E-Cristians, dirigida per l'exconseller convergent Josep Miró i Ardèvol. Aquest personatge, així com altres organitzacions ultres, van tractar d'ampliar l'ofensiva judicial contra les clíniques on es practicaven avortaments, estenent les denúncies al doctor Santiago Barambio –denunciat a partir de frases descontextualitzades de les seves pròpies conferències– o a la clínica madrilenya Isadora, que va veure com les fotos que feia la policia durant l'escorcoll apareixien publicades l'endemà a mitjans conservadors.

Però cada cop les denúncies eren més inconsistents i, tot i la disponibilitat de certs jutges i jutgesses per tramitar les denúncies més inconsistents, una a una han anat caient i han estat arxivades. Tot i les evidències, en cap cas la Fiscalia ha iniciat investigacions sobre l'estreta connivència que semblen tenir certs grups antia-vortistes amb policies i autoritats judicials i com sembla que poden utilitzar alguns poders de l'Estat com si és tractessin de serveis particulars.

La resposta social

La que sí ha estat sòlida i real ha estat la campanya pel dret a l'avortament impulsada pel moviment feminista i que compta amb el suport d'altres col·lectius i partits progressistes. El fracàs de la legislació socialista sobre aquest

tema s'ha visualitzat en que tant el lema –"Avortament lliure i gratuït"– com el mitjà de lluita –l'autoinculpació d'haver avortat en el cas de les dones i d'haver acompanyat a fer-ho en el cas dels homes– hagin estat els mateixos de fa 30 anys. La campanya ha demostrat una capacitat de mobilització i rapidesa que poca gent esperava del moviment feminista: més de 15.000 autoinculpacions a tot l'Estat espanyol i un dels 8 de març més massius dels darrers anys. Ni les citacions a declarar per part de diferents jutjats –com en els casos de Tarragona, Molins de Rei o València– ni l'intent del PSOE de tapar un tema davant del qual sempre han mostrat neguit, i més en períodes electorals, han pogut aturar una mobilització que ha anat creixent i consolidant-se al llarg de tot l'any.

Objectiu: canviar la llei

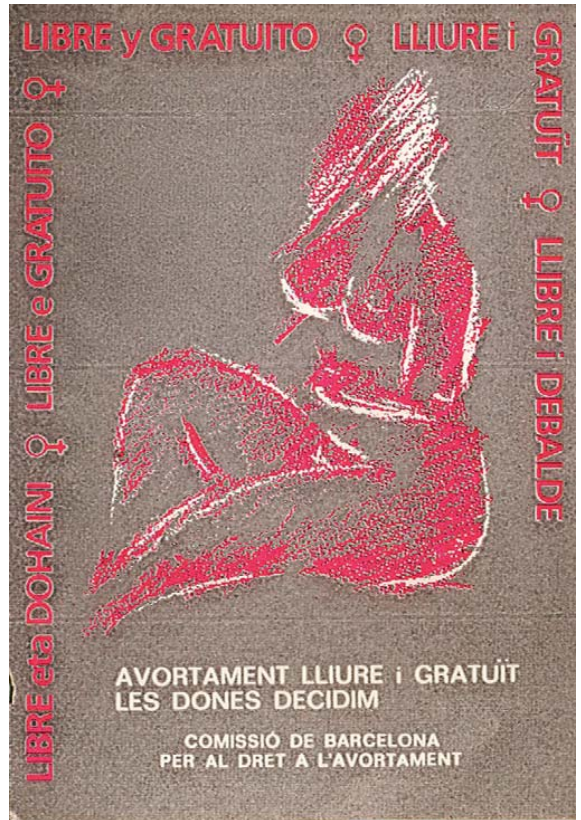
Treure l'avortament del Codi Penal és una reivindicació històrica del moviment feminista i dels experts i expertes en planificació familiar. Precisament, a principis de març de l'any passat, poc abans que es desencadenés l'actual ofensiva ultra, un informe elaborat per la Coordinadora Estatal d'Organitzacions Feministes denunciava que l'avortament era un dret difícil de ser reconegut a la pràctica, que patia una privatització *de facto* i que amb l'actual llei no es garantia la seguretat jurídica de dones i professionals. Tota una premonició del que ha acabat succeint.

L'informe també assenyalava la paradoxa que a les traves per a interrompre voluntàriament l'embaràs se sumessin la liquidació de les campanyes de prevenció i educació sexual i les dificultats per accedir a mètodes anticonceptius.

La part positiva de tot plegat és que el debat sobre l'avortament ha tornat a posar-se sobre la taula. Un cop passades les eleccions, el PSOE semblava relaxar la seva posició al respecte i recentment arribava fins i tot a prometre una nova llei per al 2009. Que aquesta promesa no quedi a l'aire i s'acabi materialitzant un reconeixement jurídic del dret de les dones al propi cos dependrà, en gran part, de la capacitat d'incidència social que tingui aquesta campanya.

certes condicions. La proposta de lleis per supòsits –i no per terminis– va merèixer el rebuig dels grups feministes, que van denunciar que mantenien la dona sota l'autoritat dels metges o jutges amb poder per decidir si l'avortament era legal o no. També es va avançar que una llei tan vaga podria ser –amb una interpretació restrictiva– fàcilment liquidada a la pràctica per jutges o fiscals conservadors.

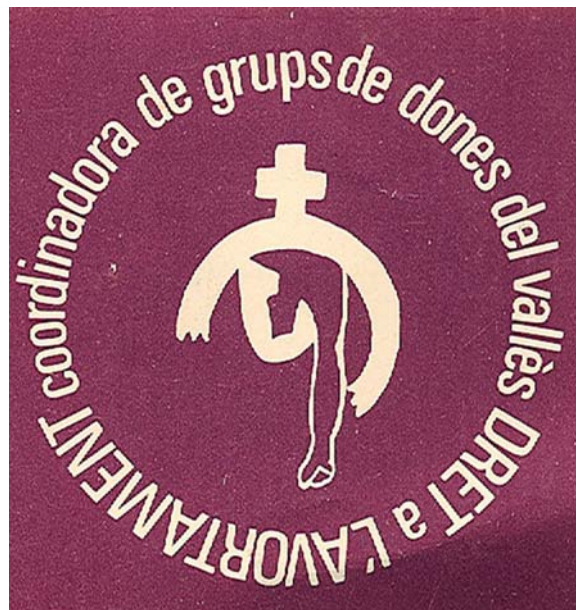
El temps les ha donat la raó.

80 anys des d'aleshores i seguim demanant el mateix.
 Tal té més de 20 anys i és una llei on l'avortament és un delictes excepte en tres supòsits: malaltia greu de la vida o la salut física o psíquica de la dona (dictamen mèdic, etc.) o en cas de l'embaràs i d'un delictes de violació (prèvia denúncia).
 estat així; el 1936 i de la mà de la ministra i es va promulgar la Llei de reforma eugenètica, que incorporava el respecte a les dones a la conquesta després de la guerra civil va convertir en un delictes.
 Primeres Jornades Catalanes de la Dona, les evir a pensar i reivindicar qüestions relacionades. I el ver "decidir" va anar sempre lligat a del cos.
 1979 es va anunciar el judici contra 11 dones a avortament. Aquest fet va marcar una fita moviment feminista: va haver una forta resposta i ar en més d'una ocasió. El ressò en l'opinió er important. Es va unir la demanda d'amnisties i la defensa de totes les que es trobaven o desitjat. Això ens va donar molta força per el tabú sinó de la relació amb el nostre cos. es conceptes fins al moment indissociables: la educació. Com a dones tenim la capacitat de s a aquest món i ens correspon a nosaltres

decidir si volem fer ús d'aquesta capacitat. Això no és contradictori amb desitjar la sexualitat com a font de plaer. El dret a l'avortament era -i és- part de la defensa irrenunciable del nostre dret a una sexualitat lliure i autònoma.
 Decidir avortar mai és un fet banal, sinó un esdeveniment vital i rellevant que s'inscriu en un moment concret de la vida de cada dona, en un context social, laboral, cultural, familiar, emocional; i on tots aquests factors, juntament amb els purament físics, s'entrellacen en el moment de decidir un avortament.
 Avui dia la llei no garanteix la interrupció d'un embaràs no desitjat i afegeix moltes ambigüitats en la posterior normativa sobre l'objecció de consciència. No dona resposta a la demanda de les dones que s'acullen als tràmits legals i segueix possibilitant processaments i judicis a dones que avorten o a persones que fan avortaments. Es viola la intimitat de les dones en permetre que els seus historials clínics surtin dels centres sanitaris i passin a dependències judicials. Tenim enfront la doble moral, la hipocresia social: l'avortament es despenalitzava sempre que no es noti gaire.

Podríem dir que s'ha avançat en el dret a decidir de les dones, que hi ha consens social, i entre les dones això és un fet inqüestionable. Però al mateix temps hem assumit els nostres drets com ciutadanes de segona, la llei ens ha abocat a avortar en centres privats i, a més, la majoria tenim "problemes de salut mental" per poder acollir-nos a la llei. El sistema públic ens fereix tant en el procés que algunes dones que podrien acollir-s'hi prefereixen anar als centres privats.

DONES DECIDIM

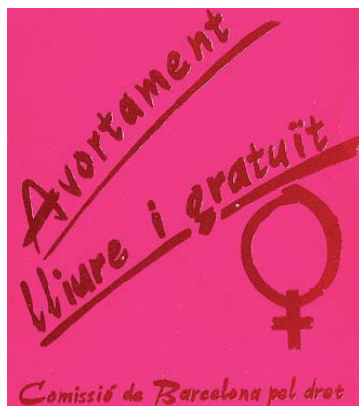
Comissió de Barcelona pel dret a l'avortament
 Barcelona Maig - Juny - 86

ACTIVEM A BARCELONA 2 A DENUNCIAR LA LLEI DE

NOMES SIS HOSPITALS, CAP DE LA SEGURETAT SOCIAL, SEMBLEN DISPOSATS A PRACTICAR AVORTAMENTS A CATALUNYA.

GRUPS DE DONES FAN UNA SENTADA A L'HOSPITAL CLINIC EN DEMANDA DE L'AVORTAMENT LLIURE, GRATUIT I A DECISIO DE LA DONA.

AVORTAMENT LLIURE I GRATUIT

MILERS DE DONES DEMANEN EL DRET A L'AVORTAMENT I ES RESPONSABILITZEN DELS AVORTAMENTS FETS A LES LLARS MUNDET.

CONCENTRACIO DAVANT LA DELEGACIO DE L'I.C.S. A SABADELL

Organitzada pel Grup de Dones de Sabadell per a exigir que Carme M.S. pugui avortar en un Centre a càrrec de la Seguretat Social.

AVORTAMENT LLIURE I GRATUIT

ANTICONCEPTIUS PER A NO AVORTAR

AVORTAMENT LLIURE I GRATUIT

80 D'AJUT.

 100 pts

CAMPANYA PEL DRET A L' AVORTAMENT
 COORDINADORA PRO-AVORTAMENT DE CATALUNYA

EM FET ELS 2 AVORTAMENTS DE LES LLARS MUNDET... I EN SEGUIM FENT

Sta. Perpàtua; Badalona; Cornellà; Manresa; Igualada; Esplugues; Hospitalet; Sabadell; de, de Badalona; Terrassa; Rubí; Montcada; l'Institut Eugeni d'Ors; l'Institut Verdaguier; Calasanz; Bloc feminista de Tarragona; Secretaria de la dona de CC.OO. de Catalunya; de la Dona; Associació de la dona de St. Feliu; Col·lectiu de dones de Tortosa; Secretaria C. Com. de Tarragona pel dret a l'avortament; Assemblea de dones d'ensenyament; DOAN; tat Central; Coordinadora de vocalles de Barcelona; Grup de dones de 9 barris; Grup de Dones de la Verneda; Vocalles de dones de Sarrià; Esquerra de l'Eixample; barri de Navas; eta de l'Eixample; Besòs; Gràcia; Dones Llibertàries.

IGNITE SUPPORT: LCB, MCC, PCC, CNT, PSAN, MAT, MEN, FASC, MACC, JCR, CJC, PSC.

OPINIÓ

Embarossos no desitjats en adolescents i avortament a Catalunya

⇨ **Maria Olivella**
ASSOCIACIÓ DE PLANIFICACIÓ
FAMILIAR DE CATALUNYA I BALEARNS

Encara que diversos estudis demostren que les taxes d'avortament adolescent són, tant a l'Estat espanyol com a Catalunya, relativament baixes respecte altres països europeus, cal detectar quins són els factors que influeixen en l'existència d'embarossos no desitjats en adolescents i joves i treballar per a corregir-los. En primer lloc exposarem les dades sobre avortament en adolescents a Catalunya, en segon lloc els factors que creiem que generen l'existència d'embarossos no desitjats i, en tercer lloc, exposarem els reptes de futur per a la seva prevenció.

Els mitjans ofereixen una imatge del sexe com a activitat mai trencada per la visibilització dels anticonceptius

A Catalunya la taxa d'avortament de l'any 2005 va ser d'11,46%. És a dir, de cada 1.000 dones 11,46 van avortar al llarg de l'any. Respecte la joventut, i també referent al mateix any, la taxa d'avortaments de dones d'entre 15 i 19 anys va ser de 13,5% i la de dones de 20 a 29 anys de 17,3%. Primerament constatem que la taxa d'avortaments de dones joves és comparativament més alta que la de totes les dones catalanes en general. En segon lloc, si ho comparem

amb la taxa d'avortaments adolescents de l'Estat espanyol (11,48% de taxa de dones entre 15-19 anys) constatem que a Catalunya la proporció d'adolescents que han avortat és superior que la mitjana estatal.

Un dels factors determinants en l'existència d'embarossos no desitjats és l'accés als anticonceptius que tenen els i les adolescents. És cert que hi ha cada vegada més informació però segurament fallen els mecanismes de transmissió de coneixements i falla la perspectiva des de la qual es transmeten. Als problemes de transmissió s'hi suma una manca de voluntat per part de l'administració per a subvencionar l'accés a anticonceptius, fet que els converteix en un producte car i per tant poc accessible a aquella part de la població que no és independent econòmicament: la joventut.

A més, hi ha molts altres factors que influeixen en l'existència de comportaments de risc en les relacions sexuals: bàsicament aquells vinculats a la pròpia adolescència, al paper de la sexualitat en la nostra societat i als rols de gènere com a pauta relacional.

Respecte l'adolescència, Eva Rodríguez Armario diu: "El comportament sexual és un dels àmbits on més clarament es posa en evidència el caràcter problemàtic i transicional de l'adolescència, degut fonamentalment a la pressió social per a controlar i regular les manifestacions sexuals dels seus membres". L'adolescència és un període caracteritzat, doncs, pel conflicte amb les normes establertes i, per tant, en relació a la sexualitat un període on el risc i la confrontació amb els dogmes de les persones adultes hi tenen un paper important. En quant a la sexualitat cal remarcar la para-

deynatibenyete.blogspot.com

doxa d'una deficient educació sexual centrada en aspectes anatómofisiològics en contraposició a una al·lusió constant a les relacions sexuals, sobretot a través dels mitjans de comunicació. A això cal sumar-hi la imatge que aquests mitjans ofereixen de l'activitat sexual com a activitat que

prioritza la gratificació personal instantània en un context de naturalitat i espontaneïtat mai "trencat" per la visibilització dels anticonceptius.

Finalment, els rols de gènere masculí i femení, tan importants durant el moment de creació d'una identitat pròpia, intervenen

KARLES

clarament en situacions de desigualtat noi-noia –en el cas de relacions heterosexuales– sobretot en la dificultat de negociació de l'ús del preservatiu.

A aquests factors de tipus conductual, si es pot dir així, s'hi han de sumar també factors estructurals que condicionen l'existència d'embarossos no desitjats. No es prioritza una bona comunicació dirigida als i les adolescents dels recursos assistencials en salut sexual dels quals disposen (centres de planning, servei PASSIR, Tarda Jove, telèfons d'atenció...) i no existeix en els centres de salut un protocol d'atenció i seguiment d'avortaments específic per a joves. Aquests factors generen una invisibilització de la problemàtica dels embarossos no desitjats i de l'avortament que no ajuden a l'adolescent a constituir-se com a persona que té a l'abast coneixements i que és autònoma.

Plantegem la prevenció d'embarossos no desitjats com un treball cap a una vivència de la sexualitat madura i autònoma. Si bé en qualsevol societat l'existència d'embarossos no desitjats i d'avortaments és, en certa manera, lògica (i encara ho és més en joves) això no vol dir que no haguem de lluitar per a un accés amb criteris d'igualtat als anticonceptius, per a una sexualitat com a valor positiu deslligada dels aspectes reproductius, per a una educació sexual i afectiva dins el currículum escolar i per unes relacions basades en la igualtat, sense rols de poder. Junta a això cal reivindicar clarament la millora de l'accés dels i les joves als serveis de salut sexual i, sobretot, cal que puguin disposar de qualsevol informació sense restriccions en un ambient de normalització i comprensió.

OPINIÓ

Ciutadania sexual

⇨ **Marisa Fernández Gálvez**
DONES JURISTES

Quan parlem d'avortament ens enfrontem a qüestions jurídiques i socials fonamentals per al desenvolupament dels principis democràtics, com el estatut jurídic del fetus, la laïcitat, la llibertat de consciència, el repte de la despenalització, la virtualitat del dret a decidir i la reproducció com afer públic o privat.

Per limitacions d'espai tractarem mínimament alguns dels punts assenyalats. Front a una concepció catòlica i caduca de la vida humana, oposem una perspectiva que pren en compte altres elements, com la qualitat de la vida i la dignitat humana: posar les

persones, les seves aspiracions i capacitats al centre de la vida. La vida humana s'inicia en el moment en què una dona assumeix el profund compromís ètic que suposa la maternitat.

El dret a l'avortament ha estat considerat com un dret humà des de la Conferència sobre Població i Desenvolupament del Caire, l'any 1994, però tot i que la despenalització va en augment, la major part de legislacions del món continua limitant la llibertat de les dones. Les dones som infantilitzades i la nostra voluntat i autonomia es veuen seriosament restringides per criteris professionals mèdics o jurídics. A l'Estat espanyol l'avortament també està criminalitzat. Només està permès en

determinades circumstàncies. Però tot i aquesta resistència en modificar les lleis, l'avortament ja es despenalitzat per les dones. Quan una dona de qualsevol indret del món no assumeix una maternitat, recorre a pràctiques clandestines per avortar, tot i el risc que comporten per la seva salut i, fins i tot, per la seva vida. La història humana ha estat un devenir incessant d'embarossos assumits i d'embarossos rebutjats.

El poder per a impedir o afavorir els naixements, el dret a decidir sobre el nostre propi cos, ens ha estat arrabassat pel patriarcat, que s'ha apropiat de la capacitat de reproducció de les dones, i ha transmès aquesta normativitat amb la construcció de prejudicis,

costums i normes, que tenen un poder extraordinari.

Aquesta força coactiva s'ha vist ampliada amb les noves tecnologies. L'impacte visual del desenvolupament intrauterí s'està utilitzant com una arma potent contra la llibertat de les dones.

Els drets sexuals i reproductius són drets centrals per a les dones. No es limiten al fet físic de la reproducció, sinó que impliquen la comunicació, el benestar personal, el plaer, la relació que tenim amb el nostre cos. L'ordre social ha limitat l'exercici i gaudi dels nostres drets sexuals i reproductius. Es requereix un compromís social i polític per a garantir aquests drets, que signifiquen apoderar les dones i treballar

contra la seva discriminació i subordinació social.

La lluita de les dones per a decidir lliurement la seva maternitat ha estat una de les manifestacions cabdals del moviment feminista, i encara ens queda un important camí per recórrer.

L'avortament és l'últim recurs de la llibertat reproductiva, però cal canviar el context social que condiciona la presa de decisions de les dones; no es tracta només d'establir un conjunt de lleis i serveis mèdics sinó que suposa una nova elaboració de la vida social i de les relacions de reproducció i reproductió.

El debat és inajornable i hauríem d'assumir les conseqüències que se'n derivin.

OPINIÓ

Que es comprin mocadors de paper!

de Gemma Lienas
ESCRITORA

En un article de Javier Marías hi trobo un fragment que és tota una joia ideològica. Diu així: "Yo estoy seguro de que mis primeras canas en las sienas me salieron en 1982, cuando una joven americana un poco fanática creyó —o eso dijo— haberse quedado embarazada, y durante mes y pico —entonces no había, o se usaba menos, lo que creo que se llamaba predictor— me tuvo en vilo, haciéndome yo a la idea de que tendría que emigrar a Massachusetts con una familia improvisada (...). Por fortuna no me han salido muchas más canas desde entonces y todo quedó en una falsa alarma, acaso doblemente falsa".

Que potser els cardenals han plorat algun cop per totes les dones mortes de part?

Els dos destacats en cursiva són meus, és clar. El primer destacat —*eso dijo*— posa de manifest que l'escriptor concedeix poca credibilitat a la noia que tenia por d'haver-se quedat prenyada d'ell. El segon —*acaso doblemente falsa*— acaba de demostrar que ell no se la creu.

Un cop comprenc —perquè Marías així ho vol— que les notícies de Massachusetts ell les considerava simplement una

treta per a "pescar-lo", arribo també a la conclusió que Marías menteix quan s'imagina ell mateix anant-se'n a viure als EUA. Si no es creia el que la noia li explicava, ¿de debò hauria corregut a fer-li costat? M'hi jugo qualsevol cosa que no.

I la noia americana s'hauria trobat no amb uns quants cabells blancs a les temples, com el Marías, sinó amb una criatura al coll a la qual hauria hagut de pujar, potser sense ganes. O això, o avortar. I la decisió, ben amarga, i tant!, l'hauria hagut de prendre sola.

I és que la determinació d'interrompre voluntàriament l'embaràs és bàsicament de la dona. Per això, les dones ens vam escarrassar fa anys per obtenir una llei que ens garantís la interrupció de l'embaràs en condicions. En condicions legals, sanitàries, de gratuïtat... I vam aconseguir una llei —la de l'any 1985— que, si bé no era perfecta, almenys podia ajudar les nostres germanes petites, les nostres filles, i a nosaltres mateixes si es tornava a donar el cas, a no haver de passar per la doblement traumàtica experiència d'avortar en una llenya estrangera.

Aquesta llei imperfecta, és clar, va acabar esclatant a la cara de les dones, algunes de les quals van ser citades a declarar com a imputades per haver avortat. O sigui, un malson diferent, però malson al cap i a la fi, recomençava per a moltes dones.

Ara, el govern socialista promet una nova llei que doni seguretat a les dones. I l'església catòlica ja s'hi ha posat de cul. Fins i tot el Vaticà, molt en-

AQUIARA

tristit per la notícia, reclama participar en el debat.

Els cardenals estan tristos? Doncs que es comprin moltes caixes de mocadors de paper i que s'hi eixuguin les llàgrimes de cocodrill! Que potser han plorat algun cop per totes les dones mortes de part? Per les violades?

Segons les estadístiques de l'ONU, cada minut mor en algun lloc del món una dona com a resultat d'una complicació durant l'embaràs o el part; cada minut, 110 dones pateixen complicacions relacionades amb l'embaràs; cada minut, 300 dones es queden embarassades

sense haver-ho volgut; i cada minut, 40 dones avorten en condicions de risc. Es calcula que cada any al món es produeixen uns 50 milions d'avortaments provocats, dels quals uns 30 milions són legals i 20 il·legals i, per tant, amb un risc molt elevat per a la vida de la dona.

El que es planteja, doncs, és un dilema moral: o la salut i la vida de les dones o permetre que es desenvolupi un fetus i arribi a néixer una persona.

Un dilema moral és un problema que pot resoldre's mitjançant dues solucions, cap de les quals és del tot acceptable. Per exemple, un tren ve a tota

velocitat i vostè és al costat d'una bifurcació on hi ha una agulla que es pot accionar perquè el tren, que no pot detenir-se, vagi per una via o per l'altra. En una de les vies hi ha un treballador i en l'altra tres. De vostè depèn que el tren vagi per una via o per l'altra.

És obvi que el Vaticà s'estima més que el tren vagi per la via on hi ha les dones. Però també és obvi que les dones han de tenir la possibilitat de resoldre el dilema moral per elles mateixes. I les que optin per la interrupció de l'embaràs han de poder fer-ho en condicions d'absoluta seguretat.

OPINIÓ

Dret a l'avortament a la xarxa pública

de Montse Cervera
CA LA DONA

A punt d'arribar el Dia Internacional per a la Despenalització de l'Avortament, el 28 de setembre, el tema de la interrupció voluntària de l'embaràs està per fi a l'agenda política.

Al govern no li ha quedat més remei que insinuar un petit gest, després de les detencions, autoinculpacions i mobilitzacions dels darrers mesos. L'únic que ha fet fins ara és dir que la llei ja té 20 anys i que les coses han canviat; tot i que ja havien dit que fa 20 anys també era una despenalització totalment insuficient, que no garantia el dret de les dones a decidir i que no es podia realitzar dins la xarxa pública.

I volem insistir en el tema de la xarxa pública perquè en

aquesta comissió d'experts i expertes, constituïda pel Govern, no hi som ni el moviment feminista ni els col·lectius de professionals que estan realitzant avortaments actualment. I aquest tema no sembla que estigui a l'agenda pública per part de ningú més que el moviment feminista.

Ja hem dit abastament en altres estudis que a la xarxa pública només es realitzen el 2,5% de les interrupcions voluntàries dels embarassos i que aquí, a Catalunya, com a herència ens ha quedat un programa on es finança amb diner públic un 20% dels avortaments i de manera parcial, sempre que puguem demostrar que no tens recursos, és a dir, peregrinant per un altre programa assistencial abans d'accedir a un dret que, de fet i en la pràctica, no ho és.

No és que ens entestem en dir "avortament lliure i gratuït" perquè sí, sinó que la nostra proposta demanda un pla d'urgència però realitzat amb el termini necessari per a fer que sigui possible anar ampliant aquest tant per cent tan reduït.

És un problema de voluntat política, i de recursos econòmics

Un pla que contempli tota la realitat de l'avortament, és a dir, que comenci a les universitats i prepari metges i metgesses per a la realització de les intervencions, tant al primer trimestre com al segon. Un protocol per atenció primària, treballadores

socials i centres de planificació familiar que garanteixi l'atenció, l'accés i el seguiment de l'avortament per a poder implementar mesures de prevenció i educació de l'anticoncepció realistes i amb la participació i consentiment de les dones que ho sol·licitin. Cal tenir en compte que una situació de risc no és tant la manca d'informació com la pobresa o la marginació i exclusió, ja que estem veient que les dades inclouen cada vegada més dones immigrades.

Per tant, és un problema de voluntat política, i de recursos econòmics, important però imprescindible i que no contempla només el pagament dels avortaments als centres actuals, sinó que comporta que es pugui realitzar com una prestació sanitària específica amb totes les mesures complementàries que l'acompanyen.

I això també suposa la regulació de l'objecció de consciència i la no criminalització ni discriminació dels i les professionals que realitzen els avortaments.

Tornem a insistir: els centres de planificació familiar complien als anys vuitanta una part d'aquest requisits. Hauríem de tornar a incorporar aquest tipus de seguiment i atenció de qualitat als Programes de Serveis d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR).

Per tot això seguim endavant amb la nostra campanya per a la despenalització total de l'avortament i per aconseguir que sigui un dret que puguin exercir les dones que ho sol·licitin, i que pugui ser realitzat a la xarxa sanitària pública també amb tot tipus de garanties legals i sanitàries.

QUI ÉS QUI EN ELS GRUPS ANTIABORTAMENT

El 'lobby' ultracatòlic en la creuada antiavortista

↳ Gemma García i Laia Alsina

Tenen com a objectiu aconseguir una major participació dels cristians i cristianes més conservadores en la vida política i l'atac al dret a l'avortament és un dels eixos de la seva agenda. Parlem del lobby ultracatòlic instal·lat a l'Estat espanyol, un grup cada vegada més nombros i molt ben organitzat que últimament s'ha fet sentir en la creuada contra els centres on es practicava l'avortament i que ha suposat el tancament de clíniques a Madrid i Barcelona, així com atacs a alguns professionals i, fins i tot, a dones que havien avortat o volien fer-ho.

S'autoproclamen grups provida, però des de les organitzacions de promoció dels drets sexuals i reproductius els defineixen com a grups antielectió o antiavortistes. S'estenen per tots els racons i la seva línia d'actuació abasta el món sanitari, polític, educatiu i judicial, on exerceixen pressió a través d'actes públics, recollida de firmes, intervencions als mitjans de comunicació, entrevistes amb polítics i organitzacions pròpies, com el Moviment Cristià de Mestres i Professors, Juristes Cristians o l'Associació Metges Cristians de Catalunya (que promou l'objecció de consciència als centres mèdics). Un exemple d'aquesta actuació el trobem l'any passat, quan una campanya dels grups antiavortistes encapçalats per la Plataforma HazteOír, van aconseguir impedir que es fessin avortaments a l'hospital La Paz de Madrid, fins i tot quan el risc per la salut de la mare era molt elevat. La ingerència en aquest àmbit s'estén també a les farmàcies, a través de xarxes de professionals que es neguen a vendre les pastilles postcoïtals o les mesures contraceptives.

Molts d'aquests grups es van unir l'any 2003 a través del Pacte per la Vida i la Dignitat. El dirigent d'E-Cristians, Josep Miró i Ardèvol, va presentar el manifest en defensa de la família tradicional, de l'educació catòlica, del "respecte del fet religiós" als mitjans de comunicació i en contra de l'eutanàsia i de l'avortament. Aleshores, ja van deixar intuir les seves intencions: "existeix un escandalós frau de llei per part de moltes clíniques privades que han convertit l'avortament en un negoci". Com a resposta formal, exigien el control del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i dels fiscals per fer complir el que estableix el Codi Penal. L'acte més recent del Pacte es va fer a Barcelona el 27 de gener d'enguany i hi van participar dirigents destacats del PP i de CiU com Daniel Sirera, Dolors Nadal i Josep Antoni Duran i Lleida.

Ara per ara, tenen la supervivència garantida, ja que les subvencions que reben els permeten poder estendre encara més els seus tentacles.

Josep Miró i Ardèvol, president d'E-Cristians

Una gran 'mare' pels antiavortistes

Associació E-Cristians · FUNDADA EL 2001 · PRESIDENT: Josep Miró i Ardèvol

L'Associació E-Cristians lidera la creuada contra les clíniques on es practica l'avortament. Després d'obrir una causa contra el doctor Carlos Morín (director del grup de centres mèdics Ginemedex-TCB), van dirigir el seu punt de mira contra el doctor Santiago Barambio, cap del servei de la clínica Tutor Mèdica de Barcelona i portaveu de l'Associació de Clíniques Acreditades per a la Interrupció de l'Embaràs (ACAI).

E-Cristians va ser fundada l'any 2001 per Josep Miró i Ardèvol, exconseller d'Agricultura de la Generalitat (1984-1989) presidida per Jordi Pujol i regidor de CiU a l'Ajuntament de Barcelona fins el 2002, càrrec que va abandonar per fundar l'associació. També va dirigir el Comitè Olímpic Català i, fins el mes de juliol

passat, va ser membre de Convergència Democràtica de Catalunya (CDC). El motiu de la seva baixa, va dir, era que "s'havia tornat incompatible l'afiliació i el voler viure de manera coherent amb el que l'Església proposa". Les topades amb el partit ja s'havien manifestat durant les darreres eleccions generals, quan el president

Supervivència garantida

Els grups ultraconservadors viuen amb comoditat gràcies al suport que reben en els diferents àmbits socials, polítics, econòmics, etc. E-Cristians n'és un exemple, però no és l'únic, ni de bon tros. La subfederació dels Equips de la Pastoral de la Política i de la Comunicació de la Federació de Cristians de Ca-

talunya va demanar que no es votés als candidats de CiU al Senat espanyol Feliu Guillaumes i Montserrat Candini perquè s'havien pronunciat a favor dels matrimonis homosexuals i el divorci exprés. Per aquest motiu, va ser expedientat pel partit.

E-Cristians pretén introduir la moral catòlica en les decisions polítiques i els mitjans de comunicació i, per aconseguir-ho, fan accions que van des d'impulsar la Convenció de Cristians per Europa –per sol·licitar a Unió que el concepte de protecció a la família tradicional s'inclouï a la Constitució Europea–, fins a intentar convèncer el Consell de l'Audiòvisual de Catalunya perquè endegui un codi que protegeixi el catolicisme a TV3 o mobilitzar-se contra la campanya del Govern per col·locar màquines expenedores de preservatius als instituts.

En pocs anys, s'ha consolidat com un grup de pressió no tan sols a Catalunya, sinó també a tot l'Estat espanyol i, fins i tot, a l'Amèrica Llatina. A Madrid manté bones relacions amb Jaime Urcey, president de Profesionales por la Ética, i amb el grup d'ultradreta Foro Arbil que defensa "la unidad histórica, territorial y social de la Nación" i també considera l'avortament un assassinat.

La feina d'E-Cristians ha tingut el suport institucional durant molts anys. Entre el 2001 i el 2004 (any en què el tripartit assumeix el govern de la Generalitat), les subvencions que va rebre arriben als 183.000 euros, segons el Diari Oficial de la Generalitat de

Catalunya va rebre gairebé 90.000 euros entre 2001 i 2002 i, fa dos anys, es va concedir una ajuda de 5.000 euros a la Federació. Els motius són jornades per concretar els valors de la societat catalana o una jornada de llibertat religiosa. Un altre exemple és l'Associació Familiar Barcelona que, entre 2004 i 2005, va rebre

Catalunya (DOGC). L'estreta relació amb la família de Jordi Pujol i l'anterior arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles, hi ha ajudat força. Al marge de les bones relacions amb el món de la política durant tants anys, Miró i Ardèvol també ha aconseguit tenir presència als mitjans de comunicació. Ha fet de tertulià a la COPE i, al mateix temps, ha publicat articles a diversos diaris espanyols. Recentment, també s'han fet paleses les seves bones relacions amb l'Església espanyola i ha estat nomenat membre del

E-Cristians pretén introduir la moral catòlica en les decisions polítiques i els mass media

Pontifici Consell per als Laics, promogut pel cardenal Antonio María Rouco Varela, president de la Conferència Episcopal Espanyola. Es tracta d'un òrgan consultiu, però que elabora documents, promou iniciatives i tracta qüestions relacionades amb el paper i la identitat dels laics.

E-Cristians també té un espai dins el món universitari, ja que Miró i Ardèvol presideix el Centre d'Investigació i Desenvolupament Empresarial-Institut d'Estudis pel Capital Social (CIDE-INDUS) del Centre Universitari Abat Oliva CEU de Barcelona.

subvencions per un valor de més de 10.700 euros.

Aquests només són alguns casos, però, tenint en compte que el Foro Español de la Familia –on trobem col·lectius com HazteOír– agrupa 5.000 associacions, una quantitat de diner públic que va a parar als grups ultraconservadors suma xifres difícils d'imaginar.

I és que, aquests col·lectius –bé sigui HazteOír, la Federació Espanyola d'Associacions ProVida o E-Cristians– acostumen a ser emparats per algú amb una gran experiència política. Així, entre les files d'algunes entitats i fins i tot institucions (com el cas de la universitat San Pablo-CEU), hi trobem membres destacats de l'Opus Dei, antics alts càrrecs com Marcelino Oreja, Benigno Blanco o el mateix Miró i Ardèvol, que no fa massa assegurava que "la ideologia de gènere és el totalitarisme del nostre segle".

HazteOír o com fer un 'lobby'

L'última notícia que apareix a la seva web és que prepara una gran mobilització contra l'anunci del Govern espanyol de fer una llei de l'avortament. Aquesta organització que es defineix com el col·lectiu del *ciudadà actiu* va promoure un boicot a unes targetes d'UNICEF perquè, segons deia, algunes campanyes de l'organisme internacional promouien l'avortament. Quan l'any 2004 va rebre el Galdarón de Juventud de la Comunitat de Madrid, molta gent va demanar

que se li retirés perquè, poc abans, havien publicat un article on asseguraven que era més probable que els fills de parelles homosexuals patissin abusos sexuals per part dels pares.

HazteOír és una mestra en el món del *lobbying*. I la dura campanya que preparen per aturar la nova normativa espanyola promet no passar desapercibuda. La manera d'aconseguir-ho és, precisament a través del *lobby*. Es tracta de grups de pressió que, tot i que no acostumen a tenir molts recursos, saben com acon-

seguir-los. Internet els ha obert al món i s'ha convertit en l'eina perfecta per, sense massa diners, aplegar desenes de milers de persones. No els cal que els seus adeptes facin aportacions, les donacions i les subvencions públiques són suficients per aconseguir els seus objectius.

Revistes a la xarxa, fòrums, enllaços per escriure directament als representats polítics o als mitjans (en el cas d'HazteOír són 120 adreces), activitats de l'organització, viatges, etc... tot s'hi val per captar noves militàncies.